Gemeente Borne

Raadsvoorstel

Raadsvergadering
28-9-21

Agendapunt

Nummer
21int04022

Onderwerp
verzoek COA voor tijdelijk gebruik Maria Mediatrix

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel
Met de brief van 15 september 2021 doet het ministerie van V&J en het COA een beroep op het college. Het COA heeft dringend behoefte aan extra opvangcapaciteit. De raad wordt gevraagd in te stemmen met het collegebesluit medewerking te verlenen aan het verzoek van de staatssecretaris van V&J en het COA tot het op korte termijn inzetten van Maria Mediatrix (het voormalig azc Azelo) als noodopvang. Dit besluit komt tot stand onder de volgende voorwaarden:
1. De bestuursovereenkomst die met het COA wordt gesloten, eindigt uiterlijk 31 december 2022.
2. Er worden maximaal 300 vluchtelingen van Afghaanse afkomst gehuisvest. Daarbij gaat het bij voorkeur om gezinnen.
3. De herontwikkeling van het gebied gaat onverminderd door.

1 Inleiding
Op diverse plekken in de wereld is sprake van oorlog en geweld die migratiestromen op gang brengen. Meest bekend voorbeeld is de situatie in Afghanistan. De migratiestromen leiden tot een hogere toestroom van vluchtelingen in Nederland

De Nederlandse regering heeft in samenwerking met haar bondgenoten na de aanslagen van 11 september 2001 in Amerika geprobeerd Afghanistan te ondersteunen naar een democratische rechtstaat. Daarbij was ook het doel het land vrij te maken van terroristische groeperingen die een bedreiging vormen voor veiligheid in de wereld. Daarbij hebben 25 Nederlandse soldaten het leven gelaten.
Veel Afghanen hebben de Nederlanders en Nederlandse militairen geholpen bij hun werkzaamheden. Afghanen die de Westerse bondgenootschap hebben geholpen, vrezen voor hun leven. Velen zijn geëvacueerd, meer velen wachten nog op veilige haven.

Het college ziet tegelijkertijd dat gehoor geven aan het verzoek van het ministerie en het COA als gevolg van onrust in de wereld een groot effect gaat geven in een buurt die al verschillende malen te horen heeft gekregen dat opvang van asielzoekers voorbij zou zijn.

2 Beoogd resultaat
Met de huisvesting van maximaal 300 Afghaanse vluchtelingen wordt een bijdrage geleverd aan het huisvestingsprobleem op landelijk niveau. De locaties van het COA lopen vol en het COA is bezig met het uitwerken van scenario's voor crisisnoodopvang.

3 Argumenten
Van de overheid mag medemenselijkheid en barmhartigheid worden verwacht. Het college vindt dat de gemeente Borne als medeoverheid op morele en humanitaire gronden verplicht is het Rijk te ondersteunen in huisvesting en doorgeleiding van de Afghaanse vluchtelingen in Nederland. Met de brief van 24 augustus is in zijn algemeenheid een beroep gedaan op lagere overheden. Met het verzoek van 15 september wordt een specifiek beroep gedaan op Borne, omdat Maria Mediatrix kan voorzien in een snelle opvang van Afghaanse vluchtelingen.

4 Kanttekeningen
Het college kan het verzoek afwijzen. Daarbij geeft het college in overweging dat het Rijk en het COA ten koste van alles willen vermijden dat crisisnoodopvang uit 2015 wordt herhaald. Een periode waarin de plekken van het COA door toenemende instroom ook vol waren. Vele vluchtelingen werden met bussen van sporthal naar sporthal gebracht. Het leverde Nederland-onwaardige beelden op die het college en het Rijk/COA nog niet zijn vergeten.
Hoewel de staatssecretaris normaal gesproken grote waarde zal hechten aan een goede samenwerking met lagere overheden, kan er een moment komen dat het Rijk (en Provincie) gebruik maakt van haar doorzettingsmacht en in dat geval onconventionele middelen inzet. Bijvoorbeeld in het geval dat de opvangsituatie onhoudbaar wordt en het belang van Borne moet worden afgewogen tegen het algemeen belang. In dat geval heeft de gemeente niet meer de regie over wat er gebeurt met het voormalig azc Azelo. Grip op onder andere aantallen, tijdsduur, samenstelling en herkomst ligt dan buiten ons bereik.

5 Kosten, baten en dekking
Het COA betaalt huur voor het gebruik van Maria Mediatrix. Afspraken hierover worden gemaakt nadat de gemeenteraad heeft ingestemd met het besluit van het college. Voor overige zaken waarmee de gemeentelijke organisatie is belast, worden de kosten doorbelast aan het COA. Een voorbeeld hiervan is de inschrijving van de bewoners in de bevolkingsadministratie, hetgeen een extra inspanning betreft waarvoor tijdelijk zal worden opgeschaald.

6 Vervolg na besluitvorming
Na uw instemming treedt het college op grond van haar besluit in contact met het COA. De te maken afspraken worden vastgelegd in een bestuursovereenkomst. Ook is het de intentie opnieuw een bewonerscommissie te formeren, zodat gemeente, bewoners en het COA gezamenlijk de ontwikkelingen gedurende het verblijf van Afghaanse vluchtelingen kunnen volgen en bijsturen. De burgemeester is op dit onderwerp portefeuillehouder. Wethouder Kotteman richt zich op voortvarende herbestemming van Maria Mediatrix

Voorstel
Aan de raad wordt voorgesteld om:
In te stemmen met het collegebesluit van donderdag 23 september 2021.

Bijlage(n)
21int0425 raadsbesluit

21int04036 collegevoorstel
21int10434 dringend verzoek tijdelijke gebruik azc Azelo

Borne, 23-09-2021

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

E.S.I. ter Koele drs. J.H.R. Pierik